

Seznam pramenů ke státní závěrečné zkoušce NMag - KDDD, PedF UK
Akademický rok 2022-23

Seznam písemných pramenů

Číslo otázky	Typ pramene	Název pramene	Tištěný zdroj	Elektronický zdroj	Poznámka
1.a	Listina	Zlatá bula sicilská	Wihoda, Martin. <i>Zlatá bula sicilská</i> , Praha 2005, s. 225–228.		
1.b		Patent Josefa II. o zrušení nevolnictví	Veselý, Zdeněk. <i>Dějiny českého státu v dokumentech</i> . Praha: Victoria Publishing, 1994. V různých vyd. různé stránkování. Viz obsah.	digitálně dostupné v Národní knihovně v Praze	
2.a	Kronika	Hérodotos, <i>Dějiny</i> , Předmluva I a II. knihy	Hérodotos. <i>Dějiny</i> . Překlad Jaroslav Šonka. 3. vyd., v nakl. Academia 1. Praha: Academia, 2004.	digitálně dostupné v Národní knihovně v Praze	Použít lze i jiné vydání.
2.b		Kosmas, <i>Kronika Čechů</i> , Úvod a předmluva, I-II kapitola	Kosmas. <i>Kronika Čechů</i> . Přeložili K. Hrdina, M. Bláhová, M. Moravová Praha: Argo 2011.	https://docplayer.cz/76097997-Kosmas-kronika-cechu.html	Použít lze i jiné vydání.
3.a	Legenda	<i>První staroslověnská legenda o sv. Václavu</i>	Králik, Oldřich, ed. <i>Nejstarší legendy přemyslovských Čech</i> . Praha: Vyšehrad, 1969, s. 54–57.		
3.b		Svatí Vít a Modest	Jakub de Voragine. <i>Legenda Aurea</i> , Praha 2012, s. 178–179.		
4.a	Memoáry	Vita Caroli	Vita Caroli, kapitoly VII.–VIII., in: Bláhová, Marie – Lukšová, Zuzana – Nodl, Martin, Karel IV. v soudobých kronikách, Praha: Argo, 2016, s. 75–78.		Použít lze i jiné vydání.
4.b		Paměti Arona J. Gureviče: Úryvek z kapitoly 7. Šedesátá až sedmdesátá léta, vědecký provoz ve východním bloku	Gurevič, Aron Jakovlevič. <i>Historikova historie</i> . Vyd. 1. Praha: Argo, 2007, kap. 7., s. 207–215.		
4.c		Madeleine Albrightová: Úryvek z kapitoly <i>Pro jednotnou a svobodnou Evropu</i> , vzpomínka a kontext přistoupení ČR, Maďarska a Polska k NATO	Albrightová, Madeleine – Woodward, Bill. <i>Madeleine: „Nejlepší ze všech možných světů“</i> , přel. Michael Zantovský, Praha: Práh, 2003, s. 262–264.		
5.a	Dopis	Havlův dopis Husákoví	Havel, Václav. <i>O lidskou identitu. Úvahy, fejetony, protesty, polemiky, prohlášení a rozhovory z let 1969-1979</i> . Rozmluvy, Praha 1990, s. 19-49.	Viz Kramerius 5, originál viz https://archive.vaclavhavel-library.org/Archive/Detail/58313	Lze též najít v Sebraných spisech Václava Havla, svazek 4, <i>Dálkový výslech</i> .
5.b		František Palacký, <i>Psaní do Frankfurtu</i>	Palacký, František, <i>Radhost, sbírka spisův drobných...</i> , 3. d., Praha 1873. - Viz též Kramerius 5.	https://cs.wikisource.org/wiki/Psan%C3%AD_ze_dne_11._dubna_1848_do_Frankfurtu	
6.a	Deník	Pavel Juráček – deník ze "zlatých šedesátých"	Juráček, Pavel. <i>Deník (1959–1974)</i> . Národní filmový archiv, Praha 2003, s. 402–405.		
6.b		Deník legionáře Ladislava Preiningera – bitva u Arrasů	Preininger, Ladislav. <i>Přísaha. Deníky francouzského legionáře Ladislava Preiningera: 1913–1940</i> . Votobia, Praha 2001; druhé vydání – Čs. obec legionářská, Praha 2016, s. 94–98 (obě vydání).	První vydání je k dispozici v Krameriu 5	
7.a	Osobní korespondence	Ciceronovy listy z roku 49 př. n. l., list č. 205 a 212	Cicero, Marcus Tullius a Marek, Václav, ed. <i>Výbor z korespondence</i> . Překlad Václav Marek. Rozšířené a přepracované vydání, v Argu první. Praha: Argo, 2019-2021. 1. díl, listy č. 205, 212, s. 476–478, 489–490.		
7.b		Korespondence Hedy Kaufmannové s bratrance Maxem: Úryvek z IV. kapitoly	Heda Kaufmannová, <i>Haindorf: Listy z rodinné kroniky</i> , k vydání připravila Miloslava Melanová, Ústí nad Labem: Albis international, 2002, s. 49–50.		
8.a	Vzpomínka (písemný záznam výpovědi)	Vzpomínky pronásledované Romky Anny Kýrové	Vzpomínky dostupné na platformě www.nucenaprace.cz	https://nucenaprace.cz/pametnici/anna-kyrova#ukoly	
8.b		Vzpomínky řemeslníků – život za normalizace	Vaněk, Miroslav. <i>Obyčejní lidé. Pohled do života tzv. mlčící většiny, Životopisná vyprávění příslušníků dělnických profesí a inteligence</i> , Academia, Praha 2009, s. 678. / Vaněk, Miroslav. <i>Obyčejní lidé II</i> , Academia, Praha 2010, s. 363 – 364.	VANĚK, Miroslav: Obyčejní lidé II, Academia, Praha 2010, - ukázka viz JJ nebo KW	

Číslo otázky	Typ pramene	Název pramene	Tištěný zdroj	Elektronický zdroj	Poznámka
9.a	Manifest / prohlášení	<i>Manifest českého národa všemu křesťanstvu</i>	Molnár, Amedeo, ed. <i>Husitské manifesty</i> . 1. vyd. Praha: Odeon, 1980, s. 171–176. (2. vyd. 1986, stejné strany)	digitálně dostupné v Národní knihovně v Praze	
9.b		Manifest "Spisovatelé komunisté komunistickým dělníkům" (tzv. Manifest sedmi) z roku 1929	Vlašín, Štěpán (ed). <i>Avangarda známá a neznámá. Svazek 3. Generační diskuse 1929–1931</i> . Svoboda, Praha 1971, s. 47–48.	digitálně dostupné na stránkách Ústavu pro českou literaturu (chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://edicee.ucl.cas.cz/data/antologie/avangarda/AVA3/2.pdf) nebo v Krameriu	
10.a	Publicistika	Karel Havlíček, <i>Směr Národních novin</i>	<i>Národní noviny</i> 1, 1848, 5. IV., č. 1, s. 1 – bez nadpisu, text začíná: Počínáme noviny tyto...		
10.b		Jan Slavík, <i>Německý Drang nach Osten legendou?</i> (<i>Národní osvobození</i> 11. 6. 1938)	Slavík, Jan a Bouček, Jaroslav, ed. <i>Iluze a skutečnost</i> . Vyd. 1. Praha: Academia, 2000, s. 54–57.		
11.a	Učebnice – didaktický text	Germáni a Římané v učebnicích dějepisu	<i>Stručné dějiny Říše</i> , 1943, s. 13–14. ☒ <i>Dějepis pro devátý ročník</i> , 1959, s. 5–6. <i>Dějepis pro Gymnázia</i> , 1984, s. 99–100. <i>Dějiny pravěku a starověku pro střední školy</i> , SPL-Albra, 1995, s. 18–19. ☒ <i>Dějepis 6 pro základní školy</i> , SPN, 2006, s. 38. <i>Dějepis 1 pro gymnázia a střední školy</i> , Pravěk a starověk, SPN, 2004.	Viz texty v samostatném souboru TEXT_11a .	
11.b		Pobělohorské období v učebnicích dějepisu	Jaroslav Vlach - Jan V. Krecar. <i>Dějepis obecný pro nižší třídy škol středních. Díl III. Dějiny novověku od míru vestfálského</i> , Praha 1922, s. 19-21.	Viz texty v samostatném souboru TEXT_11b .	
			Skládány, Marián – Jilek, Tomáš – Baďurík, Jozef – Butvinová, Marta. <i>Dějepis pro 6. ročník základní školy</i> , Praha 1989, s. 165–168.		
12.a	Román	Michail Bulgakov, <i>Mistr a Markétka</i> , kapitola 4 – <i>Pronásledování</i> , kapitola 15 – <i>Sen Nikanora Ivanoviče</i>	Bulgakov, Michail Afanas'jevič. <i>Mistr a Markétka</i> . 1. vyd. Praha: Odeon, 1969.	digitalizované verze různých vydání knihy jsou dostupné v Národní knihovně v Praze	Použit lze jakékoliv novější vydání, ideálně překlad Aleny Morávkové.
12.b		Jaroslav Hašek, <i>Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války</i> , kapitola 1 – <i>Zasáhnutí dobrého vojáka Švejka do světové války</i>	Hašek, Jaroslav. <i>Osudy dobrého vojáka Švejka. 1.–4. díl</i> . V Ottově nakl. vyd. 2., 5. barev. il. vyd. 1. Praha: Cesty, 2000.	digitalizované verze různých vydání knihy jsou dostupné v Národní knihovně v Praze	Použit lze jakékoliv jiné vydání.

Číslo otázky	Typ pramene	Název pramene	Tištěný zdroj	Elektronický zdroj	Poznámka
13.a	Protokol – výslech	Výslech Vladislava Vančury ze dne 14. 5. 1942		Viz naskenovaný text a jeho překlad v samostatném souboru TEXT_13a.	
13.b		Proces s Miladou Horákovou. Stenografický záznam výslechu (výňatek) a pasáž ze soudobé knihy o procesu	<i>Proces s vedením záškodnického spiknutí proti republice: Horáková a spoléčníci</i> . 1. vyd. Praha: Ministerstvo spravedlnosti, 1950.	digitálně dostupné v Národní knihovně v Praze	Viz texty v samostatném souboru TEXT_13b.
14.a	Báseň	Středověká poezie na dvorech posledních Přemyslovců (moderní české překlady německých básní): <i>Sigehar</i> (č. 7), <i>Žalozpěv na smrt krále Otakara II.</i> , lyrika krále Václava II. (<i>Píseň I</i> v překladu P. Kopty)	Bok, Václav, ed. a Pokorný, Jindřich, ed. <i>Moravo, Čechy, radujte se!: (němečtí a rakouští básníci v českých zemích za posledních Přemyslovců)</i> . V Praze: Aula, 1998, s. 41 a 48–49, 192–194).	digitalizovaná verze knihy dostupná v Národní knihovně v Praze	
14.b		František Halas, <i>Torzo naděje</i> (1938), básně <i>Praze</i> a <i>Zpěv úzkostí</i>	František Halas, <i>Torzo naděje</i>	obě básně jsou běžně dostupné i na webu	Použit lze jakékoliv vydání.
15.a	Píseň	Karel Kryl, <i>Bratříčku, zavírej vrátka</i>	Karel Kryl, <i>Bratříčku, zavírej vrátka</i> , LP, Praha: Panton, 1969.	https://www.karoketexty.cz/texty-pisni/kryl-karel/bratricku-zavirej-vratka-8320	
15.b		Jindřich Brabec, Petr Rada, Marta Kubišová, <i>Modlitba pro Martu</i>	Jindřich Brabec, Petr Rada, Marta Kubišová, <i>Modlitba pro Martu</i> , singl, Praha: Supraphon, 1968.	https://www.karoketexty.cz/texty-pisni/kubisova-marta/modlitba-pro-martu-10556	
16.a	Cestopis	Odorico z Pordenone. <i>Bratr Oldřich Čech z Furlánska: popis východních krajů světa</i> (vybrané pasáže ze s. 32–45).	Odorico z Pordenone. <i>Bratr Oldřich Čech z Furlánska: popis východních krajů světa</i> . Překlad František Gel a Rostislav Kocourek. Praha 1962, s. 32–45.	dostupné digitálně v NK	
16.b		Cestopis Václava Šaška z Bíčkova, kapitola <i>V zemích burgundských</i> (přijetí posílů na burgundském dvoře)	Šašek z Bíčkova, Václav. <i>Deník o jízdě a putování pana Lva z Rožmitálu a z Blatné z Čech až na konec světa</i> . Překlad Bohumil Mathesius. Vyd. 3., v ČS 1. Praha: Československý spisovatel, 1974, s. 34–47. / Tichá, Zdeňka, ed. <i>Jak staří Čechové poznávali svět: výběr ze starších čes. cestopisů 14.–17. století</i> . 1. vyd. Praha: Vyšehrad, 1985, s. 100–105.	oba zdroje dostupné digitálně v NK	
17.a	Veřejný projev (např. kázání, projev prezidenta apod.)	Hus, Jan: <i>Česká nedělní postila: Kázání č. 20, 25, 41</i> (vybrané pasáže).	Hus, Jan a Daňhelka, Jiří, ed. <i>Česká nedělní postila = Postilla de tempore Bohemica: vyloženie svatých čtení nedělních</i> . 1. vyd. Praha: Academia, 1992, s. 177-184, 215-218, 334-338.	dostupné digitálně v NK v Praze	
17.b		V. Havel, 1.1.1990		http://old.hrad.cz/president/havel/speeches/1990/0101.html	

Seznam historických vizuálních pramenů

Číslo otázky	Typ pramene	Název pramene	Tištěný zdroj	Elektronický zdroj	Poznámka
1.a	Obraz (historický obraz)	Votivní obraz Jana Očka z Vlašimi		https://sbirky.ngprague.cz/dielo/CZE:NG.O.8.4	
1.b		Tizian, Karel V. u Mühlbergu, 1548, Museo del Prado		https://www.museodelprado.es/en/the-collection/art-work/emperor-charles-v-at-muhlberg/e7c91aaa-b849-478c-a857-0bb58a6b6729	
1.c		Votivní obraz Viléma Slavaty z Chlumu a Košumberka		https://cs.m.wikipedia.org/wiki/Soubor:Votive_image_of_Vil%C3%A9m_Slavata.jpg	
1.d		Jan Hus ve středověkých pramenech a v historické malbě 19. století - Jan Hus na hranici, <i>Martinická bible</i> , fol. 11v, 1. pol. 15. století - Jan Hus před koncilem v Kostnici, <i>Litoměřický graduál</i> , 1517	Šroněk, Michal – Horníčková, Kateřina. Husovy obrazy v 15.–17. století. In. Abazid, Daniel et al. <i>Jan Hus 1415–2015</i> . 1. vydání. Tábor: vydalo Husitské muzeum v Táboře ve nakladatelství Viva Design, s.r.o., 2015, s. 57–71.	https://kvo.lib.cas.cz/historicky-fond/martinicka-bible/	Středověké iluminace viz samostatný soubor s označením VIZUAL_1d.
		Václav Brožík, Mistr Jan Hus na koncilu kostnickém, 1883, Staroměstská radnice, Praha, Galerie hl. města Prahy		https://www.ghmp.cz/sbirky/?id=115833141	
1.e		Guernika, 1937, Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofía, Madrid		https://www.museoreinasofia.es/en/collectio/artwork/guernica	
2.a	Karikatura	Reformační a protireformační karikatury - <i>ORTVSET ORIGO PAPAЕ</i> . In. M. Luther, <i>Wider das Babstum zu Rom vom Teufel gestiffit</i> . Nürnberg 1545. Dřevořez z crnachovské dílny s Lutherovým textem.		https://nat.museum-digital.de/object/792201	
		Reformační a protireformační karikatury - <i>Martin Luther Siebenkopf</i> , Hans Brosamer, Leipzig, 1529		http://www.luthermania.de/items/show/1168	
2.b		<i>Tři stavy</i> , Francie, 1789		https://fr.wikipedia.org/wiki/Soc%C3%A9t%C3%A9_d%27Ancien_R%C3%A9gime#/media/Fichier:Troisordres.jpg	
2.c		Karikatury z Díkobrazu, 50. léta 20. století		Viz samostatný soubor s označením VIZUAL_2c.	
2.d		<i>Serbien muss sterbien</i>		https://ww1.habsburger.net/de/medien/serbien-muss-sterbien-propagandapostkarte-1914	
2.e		<i>Hadák, Už se může...</i>	Literární listy, 1, 1968, 28. III., č. 5, s. 2. – Viz též web ÚČL	Viz též web ÚČL	

Číslo otázky	Typ pramene	Název pramene	Tištěný zdroj	Elektronický zdroj	Poznámka
3.a	Pomník	Ladislav Šaloun, Jan Hus a Mariánský sloup (původní sochy Jan Jiří Bendl) na Staroměstském náměstí		https://pamatkovykatalog.cz/pomnik-mistra-jana-husa-15392024	
				https://cs.wikipedia.org/wiki/Mari%C3%A1nsk%C3%BD_sloup_(Starom%C4%9Bstsk%C3%A9_n%C3%A1m%C4%Bst%C3%AD)	
3.b		Josef Václav Myslbek, Sv. Václav, Václavské náměstí		https://pamatkovykatalog.cz/pomnik-sv-vaclava-12865301	
3.c		Lutherův pomník, Worms		https://www.worms-erleben.de/erleben/entdecken-und-staunen/sehenswuerdigkeiten/lutherdenkmal.php	
3.d		Proměny tanku č. 23, Praha – Smíchov		https://cs.wikipedia.org/wiki/Tank_%C4%8D%C3%ADslo_23	
3.e		Pomníky obětem komunismu Josef Faltus, Pomník Milady Horákové, Sněmovní ulice, Praha 1 – Malá Strana		http://www.pametnimista.usd.cas.cz/praha-1-pomnik-milady-horakove/	
		Pomníky obětem komunismu Olbram Zoubek, Památník obětem komunismu, Újezd, Praha 1 – Malá Strana		http://www.pametnimista.usd.cas.cz/praha-1-pamatnik-obetem-kunismu/	
4.a	Fotografie	Napalm girl		https://en.wikipedia.org/wiki/Phan_Thi_Kim_Phuc#/media/File:The_Terror_of_War.jpg	
4.b		Muž před tankem na Náměstí nebeského míru		https://en.wikipedia.org/wiki/Tank_Man	
4.c		Vztyčení vlajky nad Reichstagem		https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/7/76/Raising_a_flag_over_the_Reichstag.jpg	
4.d		Vlado Clementis a Klement Gottwald při Gottwaldově projevu na Staroměstském náměstí (21. 2. 1948)		https://www.muzeumprahy.cz/vzdelavani-muzeum-on-line-webove-vystavy-historie-prahy-unor-1948-v-praze/	
4.e		Josef Koudelka, <i>Cikáni (vybrané fotografie)</i>	Koudelka, Josef a Kopřiva, Milan. <i>Cikáni</i> . Vyd. 1. Praha: Torst, 2011. (Upravená a rozšířená verze původní makety knihy z přelomu 60. a 70. let)	Knihy dostupná digitálně v NK v Praze	Některé fotografie lze samostatně najít na webu.